

PETER J. BOETTKE

profesor ekonómie, George Mason University (USA), viceprezident pre výskum a riaditeľ výskumu na Mercatus Center a zástupca riaditeľa na James M. Buchanan Center for Political Economy.

PREČO SÚ NIEKTORÉ NÁRODY BOHATÉ A INÉ CHUDOBNÉ? Skúsenosti z krajín v transformácii.

ABSTRAKT PREDNÁŠKY CEQLS

28.3.2011 17,30 hotel CROWNE PLAZA, sála London, BRATISLAVA

30.3.2011 14,00 Ekonomická fakulta, TECHNICKÁ UNIVERZITA, KOŠICE

Najnáročnejšia otázka ekonómie je, prečo sa niektoré národy stali bohatými a zdravými, kým iné chradnú v chudobe a chorobe. Toto viedlo Adama Smitha k napísaniu knihy *Pojednanie o podstate a príčinách bohatstva národov (An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations)* a stále motivuje učencov aj v súčasnosti, napríklad Jeffreyho Sachsa k napísaniu *The End of Poverty a Common Wealth* Williama Easterleyho k napísaniu *The Elusive Quest for Growth a The White Man's Burden*. Zarážajúca skutočnosť, že jedna šestina svetovej populácie dnes stále žije v podmienkach extrémnej chudoby si vyžaduje analýzu. *The Bottom Billion* (prečo chudobné národy zlyhávajú a čo sa s tým dá robiť) ako to nazval Paul Collier, vyvoláva veľa filozofických, politických a ekonomických otázok.

Odpoveď na tieto otázky je možné nájsť v základných inštitútoch vlastníctva, zmluvy a dohody, ktoré buď sú ustanovené na území, alebo sa v spoločnosti nenachádzajú a v následných ekonomických prístupoch a princípoch, ktorými sa riadi vláda danej krajiny. Empirické vzťahy sú zrejmé. Potvrdzujú, že princípy ekonomickej slobody uskutočňované v praxi vedú zvyšovaniu ekonomického rastu a zlepšovaniu ľudských podmienok, zatiaľ čo postupy spojené s nedostatkom ekonomickej slobody vedú k chudobe a sú často taktiež spájané s politickou tyraniou.

Peter Boettke v prácach ako *The Political Economy of Soviet Socialism, Why Peterstrojka Failed, Calculation and Coordination, The Collapse of Development Planning a Challenging Institutional Analysis of Development* sa snažil o nájdenie odpovede na náročné otázky politickej ekonómie rozvoja a poskytnutie vysvetlenia nielen prečo niektoré národy sú bohaté a iné chudobné, ale taktiež ako niektoré národy, ktoré boli chudobné sa stali bohatými, kým iné, ktoré boli bohaté schudobneli. Sú to v konečnom dôsledku aj otázky politickej ekonómie transformácie, ktoré definovali jeho výskum a pedagogickú činnosť.